

עפ"ג 49936/06/16 - אברהם יצחק, אידו אביהו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 49936-06-16 יצחק נ' מדינת ישראל
עפ"ג 49854-06-16 אביהו נ' מדינת ישראל

בפני כבוד הנשיא י' אלון - אב"ד
כבוד השופט י' עדן
כבוד השופטת ג' שלו

המערערים
אברהם יצחק (המערער בעפ"ג 49936-06-16)
ע"י ב"כ עו"ד א. שלו
אידו אביהו (המערער בעפ"ג 49854-06-16)
ע"י ב"כ עו"ד ל. רוט-חזן

נגד
המשיבה
מדינת ישראל
ע"י פמ"ד - פלילי

פסק דין

השופט י' עדן:

1. המערערים הורשעו לאחר שמיעת ראיות - המערער 1 ("**אברהם**") בעבירות של גרם מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין, סיוע לאחר מעשה לפי סעיף 260 לחוק העונשין ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, והמערער 2 ("**אידו**") בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 בצירוף סעיף 382(א) לחוק העונשין.

כנגד המערערים ונאשמת נוספת ("**לבנת**") הוגש כתב אישום במסגרתו היא היתה הנאשמת 1, המערער 1 (**אברהם**) היה הנאשם 2, והמערער 2 (**אידו**) היה הנאשם 3.

על פי כתב האישום, בתאריך 03.12.10 בילו מר ניסים אסידו ז"ל ("**המנוח**") וחברתו במועדון, ובאותה עת בילו במועדון זה לבנת ובנפרד ממנה גם המערערים, ואלו הגיעו למועדון ברכבו של אידו.

לבנת, אשר היתה בעבר בקשר עם המנוח, פנתה אליו בדברים על רקע פרידתם, והיתה בסערת רגשות אשר גרמה למנוח ולחברתו לעזוב את המועדון לאחר מספר דקות.

אחר בשם יעד חלילי (להלן: "יעד"), שהינו קרוב משפחה של לבנת, הגיע למועדון, הבחין בלבנת בוכה, והיא וחברתה סיפרו לו כי הבחינו במנוח עם חברתו, התנהגות שנתפסה על ידי לבנת כפגיעה בכבודה, ויעד אמר לה ולחברתה שידאג להחזירן לבתיהן, אולם קודם לכן יטפל במנוח.

על פי כתב האישום, יעד יצא מהמועדון יחד עם המערערים, ועלה לרכבו של אידו יחד עם לבנת וחברתה. שני המערערים התיישבו במושביו הקדמיים ברכב, אברהם במושב הנהג, על מנת לנהוג, הואיל ואידו שתה שתיה חריפה. יעד פנה לאידו ביקש ממנו לשבת במושב האחורי, הוא נעתר לבקשה, עבר לאחור, ויעד התיישב ליד מושב הנהג וכיוון את אברהם בנסיעה, כשהוא מחפש אחר המנוח.

במהלך הנסיעה שוחחה לבנת עם המנוח וחברתו בטלפון, במהלך השיחות נטל יעד את הטלפון ושוחח גם הוא עימם, אמר להם כי הוא ממתין לו בחנית המועדון, אמר לו שירצח אותו ודרש להיפגש עם המנוח, ומשהוהר ליעד כי המנוח וחברתו עצרו בצומת, החליט לפגוש את המנוח באותו צומת.

יעד כיוון את אברהם, אשר נהג, משהגיעו לעסק השייך לבני משפחת יעד, ירד הוא מהרכב, נטל מבית העסק סכין גדולה וחזר לרכב, כשהוא מסתיר את הסכין מפני לבנת ומפני המערערים. במהלך האירועים האמורים גמלה בלבו של יעד ההחלטה להמית את המנוח.

יעד כיוון את אברהם לצומת האמור, וכשהבחין במנוח ובחברתו עומדים בצומת, והשניים זהו על ידי לבנת אשר הצביעה בפני יעד עליהם, ביקש מאברהם לעצור בצומת, וזה עצר את הרכב בסמוך למקום עומדם של המנוח וחברתו.

אידו ויעד ירדו מהרכב, כשיעד מחזיק בסכין לצד גופו על מנת לגרום למותו של המנוח. נטען כי אברהם הבחין בסכין אותה החזיק יעד כשהוא מודע לכך כי יעד מתכוון לפגוע במנוח, ועל פי כתב האישום, אדם מן הישוב יכול וצריך היה להיות מודע לכך שיעד עלול לגרום למותו של המנוח.

אידו ויעד ניגשו למנוח ולחברתו ופרץ ויכוח שהפך לחילופי מהלומות.

על פי כתב האישום, לבנת (הנאשמת - 1) היתה מודעת לכך שיעד זומם לעשות מעשה פשע, לתקוף את המנוח בצוותא חדא עם אידו ולגרום לו חבלה של ממש והיא לא מנעה זאת מיעד ומאידו ולא מנעה מהם לתקוף את המנוח.

על פי הנטען אברהם הבחין בסכין אותה החזיק יעד עוד בטרם תחילת הויכוח והמכות, הוא לא ירד מהרכב ולא ניסה למנוע מיעד ומאידו לתקוף את המנוח, ולא מנע מיעד להשתמש בסכין או להוציאה מידו, למרות שהיה מודע לכך שיעד זומם לעשות מעשה פשע, לתקוף בצוותא חדא את המנוח עם אידו ולגרום לו חבלה חמורה.

אידו הצטרף ליעד, ותקף את המנוח יחד עמו, כשחברתו של המנוח מנסה להפריד ביניהם ולהרחיק את אידו ואת יעד

מהמנוח ללא הצלחה.

לאחר מכן התרחק אידו מיעד והמנוח.

מיד לאחר מכן שלף יעד את הסכין בה החזיק, ודקר את המנוח 4 דקירות עמוקות בכוונה לגרום למותו. יעד רץ ועלה לרכב בו ישב אברהם במושב הנהג, אמר לו לנסוע מהמקום, אברהם נענה ונסע ברכב מהצומת לפי הכוונת יעד, במהלך הנסיעה זרק יעד את הסכין מהרכב, ואברהם הסיעו למחוז חפצו, על פי הכוונתו.

כתוצאה מהדקירות התמוטט המנוח, הובהל באמבולנס לבית החולים ומצא את מותו בדרך לבית החולים.

על פי כתב האישום, יעד גרם בכוונה תחילה למותו של המנוח, לבנת (הנאשמת 1) ידעה כי הוא זומם לעשות מעשה פשע של תקיפה בנסיבות מחמירות, אך לא נקטה בכל האמצעים הסבירים למנוע את עשיית או השלמת המעשה, אברהם (הנאשם 2) יכול היה לצפות לכך שיעד ימית את המנוח בכוונה תחילה, אך למרות זאת לא מנע ממנו להגיע לצומת ולתקוף את המנוח באמצעות סכין בצוותא חדא עם אידו (הנאשם 3) ולא נקט באמצעים הסבירים למנוע ביצוע המעשים, ובכך גרם למות המנוח, ובנוסף היה המערער 1 שותף עם יעד בניסיון להכשיל הליך שיפוטי באמצעות העלמת ראיות, ואידו (הנאשם 3) תקף את המנוח בצוותא חדא עם יעד, כשהשניים חברו יחד לביצוע המעשה ואידו, בצוותא חדא עם יעד, גרם למנוח חבלה של ממש, שהתבטאה במות המנוח.

יעד הועמד לדין, בנפרד, והורשע בעבירה של רצח בכוונה תחילה.

2. בהכרעת-הדין זיכה בית-משפט קמא את לבנת (הנאשמת 1), מעבירת אי-מניעת פשע אשר יוחסה לה. ביחס לעובדות הקשורות בדברי יעד למנוח תוך כדי הנסיעה, בזמן השהות ברכב, הגיע בית משפט קמא למסקנה כי מעבר לאמירה "אני אראה לו מה זה", אין בידיו לקבוע כי נשמעו איומים נוספים ברכב בו שהתה לבנת. עוד נקבע כי לו היו נאמרים דברים מפורשים לפיהם בכוונת יעד לרצוח את המנוח, ספק אם הייתה הנאשמת מניחה לו להיפגש עם יעד.

במסגרת ההכרעה בעניינה של לבנת קובע בית משפט קמא את הקביעות העובדתיות לפיהן "עולה מעדויות כל המעורבים באירוע (למעט יעד), כי איש מהם לא ידע ולא האמין, שעומדת להיות פגיעה קשה במנוח." נקבע כי מהראיות עולה כי במועדו, וגם לאחר מכן ברכב, הייתה אווירה טעונה, יעד והנאשמת חתרו למגע עם המנוח, נשמעו איומים וגידופים כלפי המנוח, אולם אין בידי בית המשפט לקבוע "כי הוצגו ראיות המבססות המסה הקריטית הנדרשת, כפי שנקבע בפסיקה, להוכחת רכיב הידיעה שאכן עומדת להיות פגיעה של ממש במנוח. שכן, אותם גידופים ואיומים עלולים היו, באותה מידה של סבירות, להסתיים גם במפגש טעון כלשהו, ויכוח, ואין לקבוע בהכרח, כי הדברים חייבים היו להוביל למגע פיזי עם המנוח. וגם אם ניתן היה לצפות מגע פיזי, יכול היה המפגש להסתיים באותה רמת סבירות, בפעולות כגון אחיזה בצווארון, סטירות, אפילו החלפת מהלומות; אין הכרח שיהיה זה בדרך של ביצוע עבירה מסוג פשע, כגון תקיפה בנסיבות מחמירות, פציעה, חבלה חמורה או - כפי שארע, למרבה הצער - קטילת המנוח".

מכל האמור מצא בית המשפט קמא להורות על זיכוי לבנת.

מצאתי לנכון להתייחס גם לקביעות העובדתיות של בית משפט קמא בעניינה של לבנת, הגם שאין היא צד להליכי ערעורים אלו, הואיל ולקביעות עובדתיות אלו, יש השלכה גם ביחס למערערים, כפי שיפורט בהמשך.

3. ביחס לאברהם (המערער 1 - הוא הנאשם 2 בכתב האישום) נקבע, כקביעה עובדתית, כי הוא הבחין בסכין אשר בידו של יעד, בעת שזה יצא מהרכב (ככל הנראה נפלה טעות סופר בהקשר זה בעמ' 13 שורה 28 להכרעת הדין). נקבע כי מרגע שהבחין אברהם בסכין, הייתה לו ידיעה בפועל ובכוח כי יעד עלול לבצע מעשה שיביא לקטילת המנוח.

בהכרעת הדין נקבע כי במצב זה מצופה היה מאברהם לפעול "**במידיות ובנחרצות, כדי למנוע מגע בין יעד לבין המנוח, ולכל הפחות לפנות ליעד, שיימנע מלפגוע במנוח ולהזהיר את המנוח. כן מצופה היה ממנו להזעיק את המשטרה**". נקבע כי משלא עשה כן, ולא ביצע לכל הפחות ניסיון למנוע את המעשה, התרשל והתרשלות זו הייתה בין הגורמים אשר הביאו לקטילת המנוח.

נקבע כי כקביעה ערכית, ביחס לרף ההתרשלות, האדם הסביר הינו זה המתנהג ברף המצופה ממנו לפי ההכרעה הערכית, ומצופה מאדם המבחין בחברו נושא סכין ויוצא לקראת אדם אחר, כי יעשה למניעת המפגש ביניהם.

על פי הכרעת הדין, החל מהגעת המערערים ולבנת למקום המפגש עם המנוח (גם כאן ככל הנראה נפלה טעות סופר בעמ' 15 שורה 20 להכרעת הדין), מקימות הראיות "**מסה קריטית להוכחת ידיעה**" של אברהם כי המנוח עלול בסבירות גבוהה להיפגע וברור כי פגיעה באמצעות סכין היא פגיעה חמורה מסוג פשע ולכל הפחות פגיעה.

בית משפט קמא מוסיף כי לו היה אברהם עומד לדין בגין עבירת אי מניעת פשע, ייתכן והיה בסיס להרשיעו, אלא שהוא לא הועמד לדין בעבירה זו.

אשר לעבירות הנוספות של סיוע לאחר מעשה ושיבוש מהלכי משפט, נפסק כי מהראיות עולה שאברהם הסיע את יעד מהמקום לאחר שדקר את המנוח, ואף סייע לו לסלק את הסכין באמצעותה ביצע את העבירה, הותר את המנוח מתבוסס בדמו, וטענות בדבר פעולה מתוך לחץ או כוונה לדווח בהמשך למשטרה, אין בהן כדי לבסס הגנה, ויש בהן "**כדי להצביע על כשל ערכי ומוסרי של ממש**".

מכל האמור נקבע כי הראיות מבססות תשתית להרשעת אברהם בעבירת גרם מוות ברשלנות כמו גם בעבירות האחרות אשר יוחסו לו.

4. ביחס לאידו (המערער 2 - הוא הנאשם 3 בכתב האישום) נקבע בהכרעת הדין כי מהראיות עולה שהגיע עם

רכבו למקום האירוע בו נקטל המנוח, ירד מהרכב יחד עם יעד, פנה אל המנוח ונצפה דוחף את המנוח בסמוך לפני דקירתו בסכין על ידי יעד.

ביחס לטענת שכרות אשר הועלתה בעניינו של אידו, נקבע כי הואיל והעבירה אינה עבירת מטרה או כוונה, הרי שגם אם היה אידו שיכור, אין הדבר מהווה מחסום מפני אחריותו, ויתרה מכך מהראיות עולה כי אידו תפקד באופן רגיל לכל אורך הפרשה, כך שאין מדובר בשכרות בדרגה אשר שללה את הבנתו בדבר המתרחש באירוע.

נקבע כי מהראיות עולה שאידו ירד מהרכב עם יעד, חתר למגע פיזי עם המנוח, דחף את המנוח ואף הכה אותו.

נקבע כי מדובר בתקיפה שבוצעה בצוותא ואין חשיבות לשאלה אם עמדו יעד ואידו זה לצד זה בעת תקיפת המנוח, או שאידו תקף את המנוח בתחילה, ולאחר מכן זז הצידה, ויעד תקף את המנוח, וכאשר חברו השניים למטרה משותפת הרי שגם אם המטרה התגבשה באופן ספונטני רואים כל אחד מהם כמבצע בצוותא.

נקבע כי מטרת ירידת אידו מהרכב יחד עם יעד, הייתה חיזוק ידיו של יעד, אם לצורך תקיפת המנוח, ואם לצורך הגנה מפני המנוח, וכי החלוקה שההגנה ביקשה לעשות בין שלבי האירוע הינה מלאכותית, ומדובר באירוע המהווה מסכת אחת.

מכל האמור נפסק כי הוכח שאידו, בצוותא חדא עם יעד תקף את המנוח תוך גרימת חבלה שהתבטאה בקטילתו, ואידו הורשע בעבירת תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש, בכך שהשתתף יחד עם יעד בתקיפת המנוח, אשר הביאה לקטילתו.

בגזר הדין הוטל על כל אחד מהמעוררים מאסר בעבודות שירות למשך 6 חודשים, מאסרים מותנים, קנס ופיצוי, ועל המערער 1 גם צו מבחן.

הערעורים

5. ערעור שני המערערים הינו על הכרעת הדין, ולחלופין להקלה בגזר הדין. שני הערעורים אוחדו, ופסק דין זה הינו בשניהם.

לטענת אברהם (המערער 1) השאלה העובדתית העיקרית הינה האם הבחין הוא בכך שיעד החזיק סכין בידו אשר באמצעותה ביצע את הרצח, ואימתי הבחין בכך.

נטען כי השאלה המשפטית הינה האם הוכח כי למערער 1 - אברהם, היסוד הנפשי של רשלנות, הנדרש להרשעתו

בעבירת גרימת מוות ברשלנות, ולגישתו התשובה שלילית.

נטען כי על בסיס הראיות לא ידע אברהם את מטרת הנסיעה, למעט הבאת אידו לביתו. הוא היה למעשה הנהג התורן אשר עליו לפזר את הנוסעים בבתיהם, היה מרוכז בנסיעה, השיחה או הקללה שנשמעו מלבנת ברכב לא הייתה מוזרה, והוא לא ידע כלל עם מי ועל מה דיברה בטלפון, לא ראה במהלך הנסיעה משהו חשוד והיה כולו מרוכז בנסיעה.

נטענו טענות רבות בדבר התעלמות מעובדות העולות מהודעות אברהם, מכך שגרסתו, גם כעד מרכזי בהליך שהיה כנגד יעד, הייתה קוהרנטית. נטען כי בהגיעם לצומת כאשר יעד מכוונו, עצר אברהם את הרכב ללא ידיעה שלו למטרת העצירה, ולאחר העצירה נשאר ברכב מאחר ורצה לנסוע לביתו ואין הוא אדם המתערב בעניינם של אחרים.

נטען כי אברהם הבחין בסכין רק כאשר כולם היו מחוץ לרכב, וזאת כאשר יעד נמצא מול המנוח וחברתו, וכי הוא הבחין בסכין לראשונה כאשר יעד נעמד מול המנוח, ולא כאשר יצא יעד מהרכב, וכלל לא יכול היה לצפות כי יעד הצטייד לפני ביצוע הרצח בסכין.

נטען כי לא היה מקום גם להרשעה בעבירות שיבוש מהלכי משפט וסיוע לאחר מעשה, הואיל ויעד חזר לרכב וציווה על אברהם ליסוע מהמקום, והמראות הקשים בהם חזה אברהם מבוצעים על ידי יעד, גרמו לו וחייבו אותו למלא אחר הוראותיו של יעד, מתוך פחד שאם לא יעשה כן, יהיו חייו בסכנה. עוד נטען כי לא התגבש היסוד הנפשי של מטרה לסייע.

6. לטענת אידו (המערער 2), בשל שתי קביעות עובדתיות בלבד שאינן במחלוקת הוא הורשע, וקביעות אלו הן - האחת כי אידו ירד עם יעד מהרכב ופנה אל המנוח, והשנייה כי אידו נצפה דוחף את המנוח, בסמוך לפני דקירתו.

נטען כי כתב האישום מתאר ניתוק הקשר הסיבתי בין אידו לבין מותו של המנוח, ואף על פי כן, הורשע בגרימת חבלה שהתבטאה במות המנוח. נטען כי לצורך הרשעה היה צורך בהוכחת חבירה משותפת של אידו ליעד, כך ששניהם "**חברו יחד לביצוע המעשה**", ולא פורט בהכרעת הדין הכיצד הוכח לגישת בית משפט קמא קיומה של אותה חבירה משותפת.

נטען כי ביחס לנאשמת 1 אשר זוכתה, נקבע כי לא ניתן היה לצפות בזמן אמת כי אידו יתלווה אל יעד ויתקוף עימו את המנוח ומכאן כי לא קיימת כל ראייה לחבירה מתוכננת של אידו ליעד, וקביעה זו היה על בית משפט קמא להחיל גם על אידו.

נטען כי בית משפט קמא נמנע מלהכריע בשאלה מי דחף לראשונה את מי, המנוח את אידו או להפך, וכי הקביעה לפיה ייתכן והמנוח דחף את אידו, זה השיב לו דחיפה ואז התרחק מהמנוח ומיעד, אינה מתיישבת עם העבירה בה הורשע.

נטען כי התקרבות אידו למנוח וליעד לא היתה למטרת תקיפה, וכי אין בכך שהוא דחף את המנוח בתגובה לדחיפה של המנוח אותו, כדי לעלות לרף פלילי; תגובה זו היא בגדר הגנה עצמית; הראיות מצביעות על אפס מעורבות מצד אידו,

ואין כל תמיכה לקביעה כי בשעה שירד מהרכב היה זה לצורך יצירת מצב הנוגע לתקיפה או גרימת חבלה למנוח.

עוד נטען כי היה על בית משפט קמא לקבוע שהמערער היה שיכור בעת האירוע, שיכור מוחלט; באחריות רבה לא נהג ברכב וגם לא ישב מקדימה; בעת שעוכב לא נלקחו ממנו דגימות ולא בוצעה דגימה אלא 13 שעות מאוחר יותר, ללא הסבר; טענת השכרות לא הועלתה בגדר הגנה מחמת שכרות אלא, כי שכרות אידו, הימנעותו מלנהוג, ואי השתתפותו בשיח שברכב, כל אלו מוכיחים כי לא חבר ליעד בביצוע העבירה.

נטען כי על פי קביעות בית משפט קמא לא ניתן היה לקבוע כי ברכב נשמעו איומים ברצח, וקביעה שכזו אכן נקבעה בעניינה של הנאשמת, כחלק מנימוקי זיכוי, ואת המסקנה העובדתית הזו היה צורך להשליך גם על עניינו של אידו, שכן אם לא נשמעו אותם איומים ברכב, מניין יכול היה אידו להסיק כי עומד להתקיים מפגש עם המנוח.

נטען כי היה צורך ליחס משמעות לכך שסמוך לדקירת המנוח היה נוכח במקום רק יעד שהורשע ברציחתו, וההתפצלות לפיה היה ניתוק בין אידו למנוח, לאחריה לא בוצעה דקירה, אלא נמשכה קטטה בין המנוח לבין יעד ולאחריה נדקר המנוח, התפצלות זו צריכה הייתה לקבל משקל בהכרעת הדין, שכן לטענת אידו הוא לא נכח ברגע הדקירה.

מכל האמור נטען כי יש לזכות את אידו מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

7. לטענת ב"כ המדינה ההחלטה להעמיד לדין את אברהם (המערער 1) הינה לא רק מכוח העובדה שהוא היה במקום, אלא גם מכוח זה שהוא הסיע את יעד לשם. נטען על הלך הרוח שהיה ברכב, וכי נשמעו דברים, וזה אשר ביצע את הרצח דיבר בטלפון ליד אברהם, קבע פגישה, יצא מהרכב ואברהם ראה סכין.

נטען כי סימני האזהרה שאברהם היה צריך להתייחס אליהם היו אווירה טעונה, חילופי מילים וקללות, ובעצם העובדה שאברהם ראה את הסכין הוא נעשה מודע לתוצאה האפשרית.

ביחס לאידו (המערער 2) נטען כי חבירה ותכנון לתקוף יכולה להיות ספונטנית. ביחס לטענת השכרות נטען כי הוא היה ער מספיק למצב שהתרחש, מעצם כך שירד מהרכב עם הרוצח.

ביחס לאידו נאמר ע"י ב"כ המאשימה, כי הוא לא היה מודע לסכין, ואולם, כאשר יעד פנה אל המנוח "כשהוא טעון" והמערער 2 הולך איתו, הרי בכך הוא הפך שותף לתקיפה ולחבלות שיכולות להיגרם ממצב הדברים הנ"ל.

דין והכרעה

8. לאחר שנשמעו ונשקלו טענות הצדדים, באתי למסקנה כי שני הערעורים בדין יסודם, ויש לקבלם באופן חלקי.

ביחס לאברהם, המערער 1, יש לזכותו מעבירת גרם מוות ברשלנות ומעבירת שיבוש מהלכי משפט, ולהותיר את ההרשעה בעבירת סיוע לאחר מעשה.

ביחס לאידו, המערער 2, יש לקבל את הערעור כך שההרשעה בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש תבוטל, ותחתיה יורשע המערער 2 בעבירת תקיפה סתם.

כפועל יוצא מכך יש לבטל את רכיבי הענישה שהוטלו בגזר הדין, ולהטיל על המערערים מאסר מותנה בלבד.

אינני מוצא מקום להתערבות בקביעות העובדתיות של בית משפט קמא, הן בשל כך שהתערבות כזו שמורה למקרים חריגים ביותר, ואין נסיבות המצדיקות זאת במקרה זה, והן לאור כך שהמחלוקת העובדתית מצומצמת ביותר, הלכה למעשה.

המסקנה בדבר הזיכוי החלקי ושינוי סעיפי העבירה כאמור הינה על בסיס התשתית העובדתית אשר נקבע בהכרעת הדין כי הוכחה.

להלן הנימוקים למסקנות דלעיל.

המערער 1

9. בעבירת גרם מוות ברשלנות היסודות אשר יש לבדוק הינם קיומה של חובת זהירות, הפרתה, קיומה של התוצאה והקשר הסיבתי לכך. יש לבחון האם אדם מן הישוב יכול היה לצפות בנסיבות הקונקרטיים, את התרחשות התוצאה והנזק אשר נגרם.

אין חולק כי הרשלנות הינה בבחינת "יסוד יוצא דופן של אחריות בפלילים" (מ. קרמניצר, על הרשלנות בפלילים יסוד נפשי, יסוד עובדתי או שניהם גם יחד, משפטים כד' תשנ"ד, בעמ' 74).

הדין הישראלי אימץ את הזהות בין יסודות עוולת הרשלנות בדיני הנזיקין ליסודות העבירה של גרם מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין. ר' ע"פ 4188/93 לוי ואח' נ' מ"י (פ"ד מט(1), 539 בעמ' 553).

במסגרת תיקון מס' 39 לחוק העונשין בוצע שינוי מסוים להגדרת הרשלנות, והיא נקבעה בסעיף 21 לחוק העונשין כדלקמן:

"(א) רשלנות - אי מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או לאפשרות הגרימה

לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, כשאדם מן היישוב יכול היה, בנסיבות הענין, להיות מודע לאותו פרט, ובלבד -

- (1) שלענין הפרטים הנותרים היתה לפחות רשלנות כאמור;
- (2) שאפשרות גרימת התוצאות לא היתה בגדר הסיכון הסביר.
- (ב) רשלנות יכול שתיקבע כיסוד נפשי מספיק רק לעבירה שאיננה מסוג פשע".

בע"פ 732/00 יעקובוב נ' מ"י פ"ד נו(2) 534, נפסק כי השינוי האמור, ביחס למבחן הצפיות הסבירה, לא שינה את אמות המידה אשר היו קודם לכן - "אין בביטוי "אדם מן הישוב", שהמחוקק השתמש בו כאמור כביטוי נרדף לביטוי "אדם סביר", כדי לשנות את אמות המידה המקובלות לבחינת היכולת לצפייה סבירה של הסיכון". (שם, בעמ' 545).

ר' דנ"פ 938/02 יעקובוב נ' מ"י פ"ד נו(4) 385, שם נדחתה העתירה לקיום דיון נוסף בפסק הדין בע"פ 732/00 דלעיל, ונפסק, בעמ' 393 כדלקמן:

כהוראת סעיף 21 לחוק העונשין, הדמות המרכזית בהגדרת הרשלנות מגלם אותה "אדם מן היישוב", והשאלה העיקרית המציגה עצמה לפני בית-המשפט היא אם אדם מן היישוב היה יכול לצפות, בנסיבות הענין, כי מעשהו יגרום לתוצאה אשר נגרמה, קרא למותו של אדם. היה יכול לצפות, אף שלא צפה ולא היה מודע בפועל לאפשרות גרימת המוות. מִן־צַד צפייה זו מוצאת - כהוראת סעיף 21(א)(2) לחוק - אפשרות גרימת תוצאות שהן בגדר הסיכון הסביר. אותו אדם מן היישוב, ידענו כולנו, הוא חלף-דיבור לאדם הסביר, ידידנו הווירטואלי המלווה אותנו משכבר הימים במשפט הנזיקין, בעבירה של גרימת מוות ברשלנות ובמקומות אחרים בדין. אותו אדם סביר אינו אלא בית-המשפט, הוא-עצמו, ומתוך שיש זהות בין אותו אדם מן היישוב לבין בית-המשפט, יקל עליו על בית-המשפט לדעת מה היה האדם הסביר יכול לצפות מראש, קרא: מה היה חייב לצפות מראש. ובלשונו של הנשיא שמגר בע"פ 686/80 סימן-טוב נ' מדינת ישראל [10], בעמ' 264 (כפי שצוטט בפסק-הדין נושא העתירה, שם [1], בעמ' 546-547):

"האדם הסביר אינו תוצר של ממוצע סטטיסטי אלא מידגם, המורכב מתכונותיהם של יצורי-אנוש, המשקפים את הערכים והתפיסות של חברתנו. דא עקא, מבחן משפטי, בו משתקפת, בין היתר, גם מדיניות המשפטית של הערכאות השיפוטיות, הופך בשל תכונות האמורה למיוחד בתחולתו; היינו, ככל שהדבר מתבטא בהיקף תחולתו נוצרת צמידות או הקבלה בינו לבין המטרה המיוחדת, אותה באה המדיניות המשפטית האמורה לשרת. כאשר מדובר, למשל, על עיצובה של אמת המידה, שעל-פיה נמדד הקיום של חובת הזהירות כלפי הזולת, הרי... עשוי בית המשפט 'להקפיד ולהחמיר כדי שלא יקופחו חיי אדם...".

הפרת חובת הזהירות קשורה בסטנדרט הזהירות הנדרש ממי שמיוחסת לו עבירת הרשלנות. יש לבחון אם התוצאה נגרמה עקב המעשה או המחדל, ולצד זאת לבחון את מבחן הזהירות אותו יש לייחס לאדם מן הישוב.

נקודת המוצא הינה בהעדר התקיימות של יסוד המחשבה הפלילית הקבוע בסעיף 20 לחוק העונשין.

סעיף 18(ג) לחוק העונשין מגדיר "מחדל" - **"הימנעות מעשייה שהיא חובה לפי כל דין או חוזה"**.

עבירת אי מניעת פשע, לעומת זאת, הינה עבירה נפרדת ויסודותיה שונים, הן היסוד העובדתי והן היסוד הנפשי, ואין זיקה ישירה בין עבירה זו לעבירת גרם מוות ברשלנות, אף כי ייתכן ונסיבות מסוימות יכול ויקימו את שתי העבירות.

10. העובדות המהוות את הבסיס לפסק הדין בערעור הינן אלו אשר בית משפט קמא קבע כי הוכחו בפניו, והן בלבד, ואינני מוצא מקום להתערבות בקביעותיו העובדתיות.

בגדר העובדות הרלבנטיות למערערים צריכות לבוא גם הקביעות העובדתיות אשר פורטו בחלק של הכרעת הדין המתייחס לליבנת, אשר היתה כאמור הנאשמת 1 בכתב האישום, ואשר זכתה.

קביעה עובדתית במסגרת הכרעת דין ביחס לנאשם מסוים, יכול ויהיו לה משמעויות גם ביחס לנאשמים אחרים, וכך הוא בענייננו, שכן, הקביעות העובדתיות אשר בעקבותיהן זכתה מי שהיתה הנאשמת 1 באותו כתב אישום עם שני המערערים כאן, הן קביעות המתייחסות לאשר ניתן היה להסיק מדברים שנאמרו או לא נאמרו במהלך נסיעתם המשותפת במכונית, ובדבר הצפיות של אירוע דוגמת האירוע אשר לבסוף אירע.

הקביעות העובדתיות שבהכרעת הדין הן כדלקמן:

נשמעו ברכב גידופים כלפי המנוח, לרבות מפי הנאשמת 1 (ליבנת); לא נאמרו דברים מפורשים לפיהם בכונת יעד לרצוח את המנוח; הנאשמת 1 ביקשה מיעד שלא יעשה דבר והיא הופתעה מהפגיעה במנוח; איש מהמעורבים, מכל המעורבים למעט יעד, לא ידע ולא האמין שעומדת להיות פגיעה קשה במנוח; היתה אווירה טעונה במועדון וגם ברכב; אין ראיות אשר יבססו הוכחת רכיב ידיעה כי אכן עומדת להיות פגיעה של ממש במנוח, והגידופים והאיומים אשר נשמעו עלולים היו באותה מידת סבירות להסתיים גם במפגש טעון כלשהו, ויכוח, ואין לקבוע בהכרח כי הדברים חייבים היו להוביל למגע פיזי עם המנוח, וגם אם ניתן היה לצפות מגע פיזי, יכול היה להסתיים באותה רמת סבירות בפעילות כגון אחיזה בצווארון, סטירות, החלפת מהלומות, אך לא בהכרח בעבירה מסוג פשע; ו"קשה לקבוע" כי היתה לנאשמת 1 הידיעה כי עומדת להתבצע עבירה, ואם תתבצע היא תהיה מסוג פשע.

הגם שאין מדובר בקביעה עובדתית, אלא במסקנה, להלן קביעת בית משפט קמא ביחס לאשר יכולה היתה הנאשמת 1 (ליבנת) לבצע כדי לעצור את העימות. יאמר כבר עתה, כי קביעה זו של בית משפט קמא, לא צריכה היתה להיוותר

בעניינה של הנאשמת 1 בלבד, שכן התשתית העובדתית ישימה ורלבנטית גם ביחס למערער 1 כמו גם למערער 2, וזו קביעת בית משפט קמא, בעמ' 12 להכרעת הדין:

"עולה מהראיות, כי הנאשמת אף פנתה ליעד וביקשה, כי לא יצא להתעמת עם המנוח, ואף צעקה עליו להפסיק כשהחל במגע עימו. אך בשלב זה הדברים קרו מהר מאוד, ומעבר לצעקות כלפי יעד (שאכן עולה מהראיות שצעקה), קשה למצוא פעולות נוספות שיכולה היתה לבצע כדי לעצור את העימות".

מסקנה זו של בית משפט קמא, על כי **"קשה למצוא פעולות נוספות"**, שיכולה היתה נאשמת 1 לבצע, וכי בשלב זה הדברים **"קרו מהר מאוד"** הינה מסקנה רלבנטית וישימה גם לגבי אברהם, הנאשם 2, ויישומה לגביו, שולל הן את המסקנה כי ניתן היה לייחס לו עבירה של אי מניעת פשע, והן את עבירת גרם המוות ברשלנות, אשר בית משפט קמא הרשיעו בה.

קביעה עובדתית נוספת של בית משפט קמא הינה כי אברהם חזה לראשונה בסכין בידיו של יעד, כאשר זה יצא את הרכב. אברהם לא היה מודע לקיומה של הסכין, ולא חזה בה עובר ליציאת יעד את הרכב. לעובדה זו חשיבות ביחס לטיב ההתנהלות אשר היתה בתוך הרכב לפני שנעצר בצומת, וביחס לנקודת הזמן בה ניתן לייחס צפיות לאברהם.

11. בהינתן עובדות אלו, ייבחנו להלן יסודות עבירת גרם מוות ברשלנות המיוחסת למערער 1, ומסקנתי היא כי אין הם מתקיימים.

המסד העובדתי האמור מביא למסקנה כי המערער 1 לא יצר מצב של סכנה למנוח, ולא הוא אשר הביא ליצירת הסיטואציה בה עמד המנוח בסכנה, אשר לבסוף התממשה.

המערער 1 הסיע אדם אשר כלל לא ידע שנושא הוא סכין. המערער 1 כלל לא ידע שהאדם אשר הוא מסיע הינו בעל כוונה לבצע עבירה כלפי המנוח. אין כל נתון או ראיה אשר מכוחם ניתן לייחס למערער 1 צפייה של אפשרות החזקת סכין ע"י יעד.

המסקנות של בית משפט קמא ביחס לנאשמת 1, בדבר אי ידיעתה את כל אלה, נכונות וישימות גם ביחס למערער 1, הוא הנאשם 2. הדברים שנאמרו, או לא נאמרו, ואשר מכוחם הוסקה המסקנה המזכה לגבי הנאשמת 1, הינם אותם דברים שצריכים להביא לאותה קביעה ביחס לנאשם 2 (המערער 1), שכן התהליך כולו, מרגע היציאה מהמועדון, ועד לאירוע, היה בנוכחות כולם גם יחד. כל הדברים אשר נאמרו ונשמעו באוזני הנאשמת 1, גם באוזני הנאשם 2 נשמעו, ואלו שלא נשמעו על ידה גם לאוזניו לא באו.

מכאן, שהמערער 1 לא יצר את המצב המסוכן, ועד לנקודה שבה ראה הוא את הסכין, אין לומר כי הפר הוא חובת זהירות כלשהי.

נבחן כעת את מצב הדברים החל מהנקודה בה ניתן לייחס למערער 1 צפיות לקרות התוצאה אשר לבסוף אירעה.

נקודת הזמן האמורה הינה הנקודה בה יעד יצא את הרכב, שכן זו נקודת הזמן בה המערער 1, אברהם, רואה לראשונה כי בידיו של יעד סכין.

המסקנות אליהן הגיע בית משפט קמא מעלות שאלה עקרונית בדבר החובה של אדם לפעול, כאשר לא הוא זה אשר יצר את המצב ואת הסכנה. הוראה שקבע המחוקק ביחס לכך מצויה בחוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח - 1998. אינני מוצא מקום לנתח את הוראות חוק זה אל מול הוראות עבירת גרם מוות ברשלנות, ואומר אך כי חוק זה קובע חובת הושטת עזרה, וזאת "**מבלי להסתכן או לסכן את זולתו**", והעובר על הוראות החוק דינו קנס.

אכן, בעבירת גרם מוות ברשלנות, חלק מקביעת יסוד חובת הזהירות כמו גם מבחן הצפיות קשור במדיניות שיפוטית, שכן אין עסקינן במודעות בפועל, אלא במודעות בכוח, אשר הינה תוצאת קביעת בית משפט בדבר הסטנדרט הראוי. יחד עם זאת, אין משמעות הדבר כי עבירה זו, המהווה חריג לכללי האחריות במשפט הפלילי, תהווה פתח במסגרתו יבואו נסיבות דוגמת אלו שבענייננו.

הגם שמצויים אנו בעבירה בחוק העונשין, אשר העקרונות בבסיסה חריגים לדין הפלילי, ובפרט לעקרון לפיו אין עונשין אלא אם מזהירין תחילה, עדיין יש לצמצם את התחולה, לאשר נמצא באופן ברור בגדרי הוראת סעיף 21 לחוק העונשין. העקרונות הבסיסיים בדיני העונשין, צריכים להקרין גם על קביעות במסגרת עבירה זו, ועל התוכן אשר נוצק אל הדרישה להימנע ממחדל, מאי עשיית המעשה.

המערער 1 היה בתוך הרכב, במושב הנהג, בנקודת הזמן בה ראה הוא את יעד אשר נמצא באותו רגע מחוץ לרכב, אוחז בסכין.

המערער 1 לא ביצע כל מעשה אשר הביא למצב הדברים האמור, או אשר ניתן לייחס לו כי צפה מצב דברים זה. אחריות יכולה להיות מיוחסת לו בגין מחדל, ומחדל בלבד. מחדל זה אשר בית משפט קמא קובע כי הינו בבחינת הפרת חובת הזהירות המוטלת על המערער 1, הינו מחדלו מלמנוע מיעד, את ביצוע הדקירות של המנוח, תוך זמן קצר ביותר לאחר מכן, כאשר הוא מחוץ לרכב, והמערער 1 ברכב.

אינני מוצא כי יש להטיל, במסגרת עבירת גרם מוות ברשלנות, את החובה על אדם להעמיד עצמו בסיכון של ממש, לצאת מיד את הרכב, ולנטרל את האוחז בסכין. הטלת חובה כאמור אינה בגדר דרישה סבירה למעשה אשר יהווה יציאת ידי חובת הזהירות, ככל שזו קיימת כלל.

נזכיר, כי המערער 1 לא יצר את המצב, ולא פעל באופן שהקים עליו חובת זהירות.

הקביעה של בית משפט קמא ביחס לנאשמת 1 על כי בשלב זה הדברים קרו מהר מאוד, ו"קשה למצוא פעולות נוספות שיכולה היתה לבצע כדי לעצור את העימות", נכונה וישימה אף ביתר שאת ביחס לסיטואציה בה היה המערער 1. בנקודה בה רואה הוא את הסכין, הוא בתוך הרכב, האוחז בסכין מחוץ לרכב, ותוך זמן קצר ביותר מבוצעת הדקירה.

כך הוא גם ביחס לקביעת בית משפט קמא בדבר האפשרות לייחס למערער 1 עבירה של אי מניעת פשע, ואינני מוצא כי ניתן היה לייחס לו עבירה זו. לא ארחיב בעניין זה, שכן אין זו העבירה בה הועמד לדין.

מכל האמור, אין לייחס למערער 1 את החובה, או הפרה של חובה, אשר יוחסה לו ע"י בית משפט קמא, ויש לבטל את הרשעתו בעבירת גרם מוות ברשלנות.

ביחס לעבירת שיבוש מהלכי משפט - עבירה זו מיוחסת למערער 1 מכוח העובדה שלאחר ביצוע הדקירות, תוך כדי כך שהוא מסיע את יעד, יעד זורק את הסכין מתוך הרכב. אין מדובר במעשה אשר בוצע ע"י המערער 1, אין מדובר במעשה אשר למערער 1 היתה שליטה עליו, ופעולת השיבוש לא נעשתה על ידו. משכך, יש לזכות את המערער 1 גם מעבירת השיבוש.

ביחס לעבירת סיוע לאחר מעשה לפי סעיף 260 לחוק העונשין - בשלב הראשון, כל עוד מבצע הדקירה נכנס אל הרכב עם הסכין, אין לייחס למערער 1 את ביצוע העבירה, הואיל ומדובר בסיטואציה בה רואה הוא לנגד עיניו ביצוע של מעשה כה קשה ובלתי צפוי, וודאי שהסכנה המיידית והמוחשית, באם לא ישמע ליעד, האוחז בסכין, עומדת בפניו. קשה אף ליחס למערער 1 כי באותו שלב, עשה הוא את המעשה בכוונה שהמבצע ימלט מעונש.

לעומת זאת, מנקודת הזמן בה הושלכה הסכין ע"י המבצע, הרי שהמשך הסעתו ע"י המערער 1, מעיד על כוונה לסייע לו להימלט. משלב זה מתקיימים יסודות העבירה לפי סעיף 260(א) לחוק העונשין, ויש להותיר את הרשעת המערער 1 בעבירה זו.

לסיכום, בעניינו של המערער 1, יש לבטל את הרשעתו בעבירות של גרם מוות ברשלנות ושיבוש מהלכי משפט, ולהותיר את הרשעתו בעבירה של סיוע לאחר מעשה.

המערער 2

12. הדברים האמורים לעיל בעניינו של המערער 1, ביחס לתשתית העובדתית המהווה את הבסיס לקביעת אחריותו, ישימים גם בעניינו של המערער 2.

המערער 2, כמערער 1 וכנאשמת 1, לא היה מודע בשום שלב לכוונתו של יעד לבצע את אשר ביצע. לא אחזור על

הדברים שנכתבו לעיל בעניינו של המערער 1, כולם ישימים גם כאן.

יתרה מכך, אין כל מחלוקת כי המערער 2 לא ראה את הסכין באף שלב. לא לפני יציאת יעד מהרכב ולא אחרי יציאתו מהרכב.

לתשתית העובדתית האמורה חשיבות ביחס למערער 2, שכן הבסיס לכך שמיוחסת לו תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש, הינו בהיותו בבחינת שותף למבצע, יעד.

בהינתן התשתית העובדתית האמורה, לא ניתן לייחס למערער 2 שותפות ולא ניתן לייחס לו חלק כלשהו בביצוע הדקירות ע"י יעד.

אין מחלוקת כי המערער 2 תקף את המנוח. תקיפה זו יכול והיתה לאחר שהמנוח דחף אותו קודם לכן, ויכול והיתה תקיפה ראשונית של המערער 2 את המנוח. כך או כך, מדובר בתקיפה של המערער 2 את המנוח, ואין כל ראייה אשר תוכל להצדיק הגנה עצמית, גם אם המנוח דחפו קודם לכן.

המדובר בתקיפה או דחיפה, אשר נעדרים כל חבלה כתוצאה מהם. מדובר בתחילתו של האירוע, עוד בטרם החל החלק השני במסגרתו יעד דוקר את המנוח.

גם אם כפי קביעת בית משפט קמא, מטרת ירידת המערער 2 מהרכב היתה חיזוק ידיו של יעד, הרי שלא היה מדובר בדיעה בדבר האפשרות הקשורה בשימוש בסכין, ותוצאה אפשרית כפועל יוצא מכך, שכן לא היתה למערער 2 כל ידיעה על קיום סכין, או על כוונתו של יעד.

זאת ועוד, לא היתה כל אינדיקציה לכך שעומדת להתבצע תקיפה העולה לגדר עבירה מסוג פשע, וכל האמור לעיל ביחס לנאשמת 1, כמו גם ביחס למערער 1, נכון וישים גם כאן.

מכאן, שאין לקבוע שהמערער 2 חבר אל יעד למטרה משותפת, אשר קשורה או ניתן היה לצפות במסגרתה, לדקירה של המנוח.

אכן, ביצוע בצוותא חדא, וחבירה לצורך כך, יכולים להתגבש גם באופן ספונטני, אולם אין מהתשתית העובדתית אשר נקבעה ע"י בית משפט קמא, האפשרות להגיע למסקנה כי היתה חבירה, גם לא באופן ספונטני.

קיימת חשיבות לשאלה האם לאחר שמערער 2 תקף את המנוח הוא זו הצידה, או שמא הוא יעד היו יחדיו זה לצד זה בעת תקיפת המנוח בדקירות ע"י יעד. לעובדה זו יכולה להיות חשיבות בהתייחסות לשאלה האם היתה כאן חבירה

ספונטנית לאירוע הדקירות. ייתכן מצב שבו אם היתה קביעה עובדתית שהמערער 2 נותר לצידו של יעד, היה הדבר יכול לעלות כדי חבירה ספונטנית. הדבר מובא למעלה מן הצורך, שכן גם אם כך היה, עדיין אין בכך כדי תשובה ברורה וחד משמעית כי היתה חבירה ספונטנית. ואולם, מצב בו אף אין קביעה עובדתית כאמור, ותייכן האפשרות כי המערער 2, לאחר שתקף את המנוח, זז הצידה, ולמעשה הסתיימה מעורבותו באירוע אלים אל מול המנוח, משמעותו כי לא ניתן לקבוע כי קיימת כאן חבירה, אף לא ספונטנית.

משקיימת האפשרות שהמערער 2 עומד בצד, ולפתע המבצע של הדקירות מוציא סכין אשר המערער 2 כלל לא יודע על קיומה, ואין ראייה כי הוא מעלה על דעתו אפשרות של דקירות, הרי שאין לומר כי קיימת חבירה, לא ספונטנית ולא מתוכננת.

זאת על רקע האמור לעיל, בדבר העדר כל מודעות לאפשרות של עבירת אלימות מהסוג שבוצע לבסוף.

התשתית העובדתית הנוותרת הינה כזו שכל אשר ניתן לייחס למערער 2, בבחינת מעשה פיזי שביצע, הוא מכה או דחיפה שלו את המנוח. האפשרות כי עזב את המקום, הינה אפשרות קיימת, אשר אין להתעלם ממנה, וממשמעותה, כי נוצר ניתוק בין האירוע בתחילה, בו מעורב המערער 2 ואשר במסגרתו תקף את המנוח, לבין האירוע בו יעד מוציא סכין אשר עליה לא ידע המערער 2, ומבצע את הדקירות. ניתוק זה בין שני האירועים, על רקע האמור לעיל, שולל ייחוס של חבירה או שותפות לאירוע הדקירה.

אשר לטענה כי המערער 2 היה שיכור - בהעלאתה יש ניסיון לשנות קביעה עובדתית של בית משפט קמא, אשר אין כל מקום לה, מה גם שמההתנהלות עולה כי גם אם שתי אלכוהול, אין ראייה לדרגת השכרות הנטענת על ידו. לאור זאת, יש לדחות את הטענה בדבר שיכרות.

מכל האמור, יש לזכות את המערער 2 מהעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש, ולהרשיעו בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

הענישה

13. משמזוכים המערערים מהעבירות המרכזיות כאמור לעיל, הרי שלכך משמעות על הענישה המוטלת.

הענישה אשר צריכה להיוותר לאור ההותרה של עבירות סיוע לאחר מעשה ותקיפה סתם, בנסיבות המתוארות לעיל, הינה ענישה צופת פני עתיד בלבד.

לפיכך יש להורות על ביטול עונשי המאסר על דרך עבודות שירות, המאסר המותנה והקנס, כמו גם צו המבחן שהוטל על המערער 1, ותחתם לקבוע כי על כל אחד מהמערערים יוטל מאסר על תנאי של שלושה חודשים, וכל אחד מהם

יישא בעונש זה אם במשך שלוש שנים מהיום יעבור על עבירה לפיה הורשע.

ביחס לרכיב הפיצוי למשפחת המנוח - משזוכו המערערים מהעבירות המפורטות לעיל, ומורשעים הם כאמור, הרי שתוצאת הדברים הינה כי לא מיוחס להם חלק בגרימת התוצאה הטראגית. לפיכך אין מקום להותיר את רכיב הפיצוי על כנו, ויש להורות על ביטולו.

סוף דבר

14. לאור כל האמור, יש לקבל את שני הערעורים באופן חלקי, ולהורות על ביטול הרשעת המערער 1 בעבירות גרם מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין, ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין, ולהותיר את הרשעתו בעבירה של סיוע לאחר מעשה לפי סעיף 260 לחוק העונשין, וביחס למערער 2 לבטל את הרשעתו בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות הגורמת חבלה של ממש לפי סעיפים 380 + 382(א) לחוק העונשין, ולהרשיעו בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

ביחס לענישה, יש להורות על ביטול כל רכיבי הענישה שהוטלו ע"י בית משפט קמא בגזר הדין, ותחתם להטיל על כל אחד משני המערערים מאסר מותנה לתקופה של 3 חודשים, אשר כל אחד מהם יישא בו אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על עבירה לפיה הורשע.

כך אציע לחברי.

יואל עדן, שופט

הנשיא י. אלון :

אני מסכים ומצטרף למסקנותיו של חברי השופט י. עדן.

יוסף אלון, שופט
נשיא

השופט ג' שלו:

אני מסכימה ומצטרפת לחוות דעתו של חברי השופט י.עדן.

גילת שלו, שופטת

אשר על כן הוחלט פה אחד לקבל את ערעור המערערים, באופן חלקי, כמפורט בפסק דינו של כב' השופט י.עדן.

ניתן היום, ד' אלול י"א אלול תשע"ו, 14 07 ספטמבר 2016, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.

גילת שלו, שופטת

יואל עדן, שופט

יוסף אלון, שופט
נשיא - אב"ד